OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Asiantuntijalausunto

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuoja
Erityisasiantuntija Petteri Jartti

15.9.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien kumoamisesta (HE 123/2022 vp)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt oikeusministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa. Totean asiassa kunnioittavasti seuraavaa.

Oikeusministeriö on antanut esityksen valmisteluvaiheessa valtiovarainministeriölle lausuntonsa, jossa se on esittänyt huomioita erityisesti henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn perusteluista. Oikeusministeriön valmisteluvaiheessa henkilötietojen suojaa koskevat näkökohdat on asian jatkovalmistelussa otettu asianmukaisesti huomioon. Tiedonsaantioikeuksia koskevan sääntelyehdotusten osalta on tarpeen nostaa esiin seuraava seikka.

Tiedonsaantioikeus

Esityksen 2. lakiehdotuksen 13 §:n 2 momentissa ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetussa laissa tarkoitetulle yleiselle edunvalvojalle niitä tulorekisterin tietoja, joita edunvalvojalla on oikeus saada holhoustoimilain (442/1999) 89 §:n 1 momentin nojalla. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan uusi momentti on tarpeen 1 momentissa omaksutun sääntelyratkaisun vuoksi. Perusteluna tälle on esityksen mukaan se, että edunsaajien tiedonsaantioikeudesta ei ole säädetty 1 momentin johdantolauseen edellyttämällä tavalla siten, että edunvalvoja olisi muun lain, tässä holhoustoimesta annetussa lain, nojalla oikeutettu salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saamaan luovutettavia tietoja

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

suorituksen maksajalta tai muulta tiedon käyttäjältä (s. 24). Sen sijaan esityksen säätämisjärjestysperusteluissa todetaan, että lakiehdotuksessa tiedon käyttäjien oikeus saada tulorekisterissä olevia henkilötietoja perustuisi niiden olemassa olevaan muualla laissa säädettyyn tiedonsaantioikeuteen, aivan kuten tulorekisterin nykyistenkin tiedon käyttäjien kohdalla. Tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:ssä ei synnytettäisi yhdellekään tiedon käyttäjälle uusia tiedonsaantioikeuksia vaan tiedonsaantioikeus perustuisi aina muualla laissa oleviin tiedonsaantioikeutta koskeviin säännöksiin (s. 29).

Esityksen perusteluissa vaikuttaisi olevan ristiriitaisuutta edellä selostetuilta osin. Valiokuntakäsittelyssä on syytä varmistua siitä, onko ehdotetun 13 §:n 2 momentissa tarkoitus säätää uudesta tiedonsaantioikeudesta.

Petteri Jartti
Erityisasiantuntija